

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész evre . . . . . 10 k. — kr.
Félévre . . . . . 5 " — "
Negyedévre . . . . . 2 " 50 "
Egy hónap . . . . . 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasabon petit sorért 5 kr. Nagyobb tájékoztatás a 100-150 k. hirdetések alkalmán jutányos áron vetetnek fel. Helyezési díj minden külön bejegyzésért 30 kr.

Titkos szavazás.

Vannak idealisan gondolkozó emberek, kik abban a meggyőződésben élnek, hogy a nép akarátának, a választó polgárok minden befolyástól ment, szabad elhatározásának csak egyetlen alkalmas megnyilatkozási módja van és ez: a titkos szavazás.

Valóban azt képzeljük, hogy a titkos szavazás mellett hiábavaló a furfang, az erőszak, a megfélemlítés s talán a megvesztegetés is, szóval hogy a szavazás ezen módja lehetetlenné teszi a különböző kortes-fogásokat s ennél fogva míg egyfelől az igazi népakarat nyilatkozik meg a titkos szavazás eredményében, másfelől jótékonyan hat ez az intézmény a társadalom erkölcsi tisztaságára is, mert véget vet a lélekvesztés ezer módjainak s lehetetlenné teszi, hogy valaki meggyőződése, tehát lelkiismerete ellen cselekedjék s önmaga előtt is pirulni legyen kénytelen.

Mert mennyi, de mennyi azoknak a szerencsétlen embereknek a száma, kik jobb meggyőződésük ellenére kénytelenek szavazataikat leadni, mert ha meggyőződésük szerint cselekednének, állásukat vagy abban való előmenetelüket veszélyeztetnék s családjukat inségnek, nyomornak tennék ki. Választani kell tehát a kenyér s az önmegalázással

s talán egész életre kiható önmeghalálással járó cselekmény között; s ebben az egyetlen túsában, mely a gyomor és a lelkiismeret között keletkezik, nem is lehet rossz néven venni, ha az előbbi marad a győztes. Elvégre a kenyér megtartása is elsőrangú emberi kötelesség.

Ezért törnek lándzsát a politikai tusákat is nemesebb emleri szempontokból tekintő és mérlegelő publicisták a titkos szavazás mellett, mely szerintük egyedüli helyes és becsületes módja az alkotmányos küzdelmekben időről-időre megkérdézt nép akarata megnyilatkozásának, az úgynevezett tisztá választásoknak.

Igazuk volna a titkos szavazás híveinek, ha azok, a kik a választások vezetését intézik, ugyanazon nemes szempontok által vezéreltetnének, mint ők. De amellet a gyakorlat mellett, a mely a jelenlegi alkotmányos formák szerint grasszáló önkényuralom alatt valóóságos rendszerre lett, az erőszakosság és furfang mai rendszere mellett a titkos szavazás intézménye is csak nevetséges torzfigura, a melyet csekély fáradsággal nagyon könnyű a hatalom embereinek megkerülni, kijátszani, tulajdonképeni intenzióiból kiforgatni.

A szavazó-lapokkal történő szavazás, melyet a törvényhatósági bizottsági

tagok választására vonatkozólag az 1886. évi XXI. tcz. 37 §. megszab, titkos szavazás volna tulajdonképen, azonban a gyakorlat azt igazolja, hogy a választás ezen módja is csak olyan presszójja s ellenőrzése alatt áll a hatalomnak, mint a nyilvános szavazás.

A főispán hatalma alatt álló hivatalnokok egy része fel van mentve a szavazás napján s az ügyesebb kopók az azt megelőző héten is hivatalos teendőinek végzésétől; s akár fel is fordulhat a mérnöki hivatal, a mezőrendőrkapitányság meg az illetékességi ügyosztály, mert ezeken a kritikus napokon az illető jó szimatu hivatalnok urak egyedüli teendője csak a korteskedés a főispán jelöltjei mellett. Pedig ezek a tisztviselő urak nem a főispántól kapják kenyerüket, hanem a törvényhatóságtól, az adózó nép filléreiből s ma már keserves pótdójából; s nem a korteskedéssel járó időlopásért, hanem hivatali szaktájuk ügyeinek becsületes és pontos teljesítéseért.

A választást megelőző pár hét a szavazatok biztosítására, lekötésére van fordítva. Mődjukban áll a hivatalos párt korteseinek keresztül vinni, hogy a »m u s z á j« szavazatok valamiképen másfele ne tévedjenek; s a választás napján aztán következik a jól

A szivtelenek.

Irta: **Kabos Ede.**

A »Deczen«-ébr tárczája.

Azoknak mondom, a kik nem ismerek a Ferencziek terét. Egy kicsit rejtélyes ugyanis, hogy milyen jögon mondja magát térnek, holott utcának is keskeny s azonfölül kurta mint a magisztrátus eszejárása volt, amikor a tért ilyenek tervezte. A magisztrátus akkor, a szinpadai technikusok eszével gondolkozott: ide egy templom, ide egy kávéház, az egész pedig férjen el a szinpadon. S annyi bizonyos, hogy pl. Boccaccio az ő diákpajtásaival betérhetne itt egy feketére és a kávéház ablakából kényelmesen megvigyázhatná, hogy mikor jött ki a miséről az isteni Fiametta. Olyan kicsike ez a tér. De talán volt is a magisztrátusban vaiami kujon, aki szándékosan nyult bele a városrendezésbe, mert kényelmesen akarta meglesni a maga Fiamettáját, aki valószínűleg nagyon istenfélő volt és mindennap eljárt a Ferencziek templomába. (Talán érdemes is volna utána nézni a városi aktak közt!)

Ez különben mellékes és csak azért kellett megmondani, mert Fráter György épen ezzel a berendezéssel volt fölöttébb megelégedve.

Legalább hajnali 5 óraker nem kellett az utcát rónia, hanem a kávéház ablakából reggelzés közben figyelhette, hogy mikor indul el a szürke nyomdaházból az ujsághordó.

Mivel a hivatalos lap legelső példányát akarta elcsipni, ami föltétlenül nehezebb lett volna, ha azt a kihordót pl. az István-téren kell meglesnie. De még is türelmetlen volt egy kissé Fráter György és leshelyén bántotta az a gondolat, hogy családja odakünn a zöldben alighanem igen nyugtalan lesz, mert éjszakára haza sem jött. Már pedig a meglepetés nélkül megsem mehetett haza.

— Az ujságot teszem az asszony elé, az lesz az igazi meglepetés — morogta Fráter György kir. tanácsos ur, ha ugyan szabad őt az események önkényes megelőzésével már most is annak nevezném. Ambátor kétségtelen, hogy Fráter Györgyöt ez a cím már nem lepné meg, ha a hivatalos lapban nem is jött még ki a királyi kézirat. De épen ezt lesi, ezt akarja a családnak megvinni s ezért maradt éjszakára is a városban. Kegyetlenül unalmas éjszaka is volt, Fráter még mulatni sem akart, mert a multság későbbre való, ha a hivatalos lap már nyilatkozott. A szinkörből tehát, ahol kétségtelenül játszottak valami, ha Fráter nem is tudná megmondani, hogy mit — elment valahová vacsorálni, azután pedig kocsiba vetette magát és bejárta az egész várost. Jelentést azonban erről sem tudna fogalmazni, mivel egy száraz bokrétán kívül, amit egy éjjeli vándor dobott a kocsijába, egyebre nem emlékezik. A bokrétára azonban lehetetlen nem emlékeznie. Azt ugyanis az éjjeli Tell Vilmos meglepő biztossággal vágta egyenesen a fejéhez. S abban igaza van a költőnek: A fájdalom felejtethetlen.

A kávéház most is üres volt. Néhány villanyos láng segédkezett a hajnalnak a viláosság terjesztésében, a kassza magaslatán pedig egy gyűrött képű pinczér segített a kisasszonynak a czukrok rakosgatásában. — Egyébként Fráter volt az egyetlen vendég és ő is csak abban az irányban adott életjelt magáról, mely a pinczér és a kisasszony mulatóságát legkevésbé zavarta. Fráter ugyanis a szobrok állhatatosságával nézett mindig a nyomdához felé, ahonnan az ujsághordó most sem akart még elindulni. Tudniillik a hivatalos lap kihordásával nem nagyon sietnek, mivel ezt az ujságot aránylag kevesen várják türelmetlen lelkesedéssel.

— Fízeték! szölt végre Fráter.

Készen akart lenni, hogy a kellő pillanatban semmi sem gátolhassa, mikor a kihordót meglátja. Az idő pedig már hátra járt s a kellő pillanat immár nem késhet soká. A minthogy nemsokára észre is vette, hogy a nyomdához kapujából leányok, öreg emberek bujnak ki.

Akkor már előttük is termett. Erős akarattal nyugozta le magában az izgatottságot és közönyös iparkodott lenni, a mikor egy példányt kért a hivatalos lapból. A kihordók legrosszabb esetben is csak valami díjnoknak nézhették, aki csakugyan kíváncsi lehet, hogy tud-e neki az állam ilyen korán reggel egy kis örömet szerezni. De Fráter még ennyi kíváncsiságot sem arult el. A lapot ő-szegyürte és zsebre vágta. Aztán pedig ásitva ment át a kocsállomáshoz.

elosztott hivatalnok-kortések legfőbb munkája: a szavazók felhajtása.

Oh mint versenyeznek ezek a tulajbuzgó jó emberek, hogy ügyeskedő magaviseletükkel hü érzelmeikről bizonyosságot nyújtsanak a főuri kegybe magokat behizelegjék. Mily diadal, ha egy-egy ellenzéki szavazótól sikerül a saját szavazó lapját elkaparítani s helyébe a hivatalos listát csempészni a jóhiszemű polgártárs kezébe. S a szavazó helyiség előszobájában felállított gárda tagjai mily éber figyelemmel kísérik, hogy jobb kezében tartja-e a titkos s a n szavazó hivatalnok, vagy bérő, vagy vállalkozó az igaz iczédulát s nem bal-zsebéből huzzá-e ki a másikat? Mint igyekeznek besugni a rebbeliseket s maga a főispán egész nap a kortes-tanyán ül s személyesen vezeti a »titkos« szavazást. Valóságos törvény ket tart a spionjai által feljelentett tévovázók fellett, megfenyegeti a lázadót s az szegény derekát beadva, viteli magát az urna elé, a hol kezébe nyomják a titkos szavazó lapot, melynek egy betűje seu eredt az ő kezétől vagy akaratából.

Hát bizony ez az eljárás valóságos felcsufolása a titkos szavazásnak; s hogy mennyire nem »titkos«, onnan is kitűnik, hogy alig van egy-két szavazat, melyről a hatalom nyilván-tartói meg ne mondhatnák: kitől eredt?

Nem nagy erkölcsi diadal a megválasztottakra nézve az ily módon keresztül erőszakolt megválasztás; különösen akkor, midőn a megválasztandók kijelölése is csak a főispáni önkény kifolyása s nem a párt egyértelmű megállapodásának következménye.

Vannak a kormánypártnak minden

befolyástól ment, őszinte hívei is; a meggyőződés és vélemény őszinteségét nem vonjuk kétségbe ezeknél. Ezek a f e h é r h o l l ó k azonban távol tartják inkább magokat, semhogy a hatalom oly vakeszközeinek tünjenek föl, mint azok, kiket megfélemlítés, kényszer s a befolyásolás egyéb ellenállhatatlan módjai fegyelmezett sorrendben hajtanak a »titkos« szavazó-urnához.

Az akarat-szabadság, a jellem érintetlen megőrzésének szentségét régen kiirtották már az emberek lelkéből az uralmukat mindenkép fentartani törekvő hatalmasok s haszontalan játékszer ma már ezek kezében a politikai meggyőződés nyilvánításának az a szép módja, mely jellem és akarat-szabadság nélkül ugy is csak chiméra: a titkos szavazás is.

Non quis, sed quid.

A képviselőház ülése.

Debreczen, nov. 23.

A hétfői parlamenti hosszú ülés, vagy nemis annyira ülés, mint elnöki és miniszteri járás-kelés végső, éjfélelőtti óráiban is alig mutatott más képet és nem is hozott más eredményt, mint amit az esteli órák beálltaig: nem engedték szólni Fejérváry minisztert, a valóban kínos helyzetben vergődő Kardos elnök a lelnök szánalmat könyörgő helyzete daczára sem. Es még sem tudott, vagy nem mert helyzete részrehajlatlan magaslátára emelkedni. Nem utasította rendre Fejérváryt, egész pártot becsületében annyira megsértő kifejezéseért és a honv. miniszter sem akarta bünet a Haz megkövetésével megnyitni és az ellenzékét békézebb hangulatba hozva, az ülés rendes folytatását lehetővé tenni. Tehát egész éjfélig »megnyitom az ülést«, »nem engedjük Fejérváryt szólni«, felfüggesztem az ülést«-féle változatokban ugyanaz folyt. Nem tudott szóhoz jutni az elbizakodott miniszter s nem tudta elnyomni a haragvó ellenzékét a többségére s párt-

fejjelmére büszke kormánypárt. Vegre is vezéremberei — mint a Tiszák is — megszöktek. A szánandó elnök pedig az ülést 11 óra 20 perczkor bezárta. Az eloszláskori jelenetet már tegnapi táviratunk fésztette. A Sándor utczába felállított nagyszámu rendőrségen nem mult volna, hogy a távozást kellemtelenné tegye. Így sem hiányoztak brutális tények, amikkel magukat a rendőrök miként szokták, megbizonyítsák, amivel a szemtanu Sima Ferencznek alkalmat is adtak, hogy ezért a tegnapi ülésen interpelláljon, ami azonban elmaradt. Letartóztatások is voltak.

A tegnapi — nov. 22. — ülésben az elnöki széklet Szilágyi Dezső foglalta el. Ezt már előre annak a biztosítékának tekintették, hogy a tegnapielőtti konfliktusból támadt kérdés megoldásának kulcsát az elnök magával hozta.

Mindjárt a megnyitás és elnöki előterjesztések után rá is tért ez ügyre tapintatosan azon kérelmét bocsátva elő, hogy bármily ónmegtagadásbba kerül is, nyugalommal hallgassák végig. Ezzel támogassák azon törekvésében, amikor kényes, nehéz ügyet akar rendbehozni.

Az elnök ezen higgadt viselete s elismert tekintélye imponált. S midőn a tényállást kidomborította abban, hogy a parlament jogrendje sérelmet szenvedett egyrésztől azzal, hogy a minisztert szóhoz jutni nem engedték, de másrésztől azzal, hogy a honv. miniszter egy párttal szemben sértő szavakat használt: kijelentette, hogy a gyorsiróli jegyzetéből a miniszter kifakadása okát kiderítenie nem lehet. A miniszter ezeket a szavakat vélte hallani:

»A becsületről ön ne beszéljen!

Az ellenzék tiltakozott az ellen, mintha azt itt valaki mondta volna.

A jelentkezni kezdő elégületlenséget elcsitította az elnök, azon bizodalmas kijelentésével, hogy az a bizonyos közbekialtó maga fogja megmondani, mit kiáltott közbe s l v á n k a Oszkár azonnal jelentkezett, hogy ő közbekialtásában érintette a becsületszót, ily kifejezéssel:

»Becsület-szó határidőre!« — amikor t. i. Fejérváry miniszter azt fejtegette, hogy Hentzit a becsületszó csak addig kötelezte, a míg a magyarok Budán voltak.

— A vasúthoz, mondotta fáradtan és a kocsiba ült.

A hajnali esőndben sokkal erősebben hangzott a kocsizörgés. Ez bátorságot öntött a Fráter György szívébe. És nem félt a kiserlettől, hogy vajjon mi zörög erősebben: a kocsi vagy a papiros? Vigyázva vette elő a hivatalos lapot s a kocsi-ablakhoz huzódva, hirtelen belenézett.

Mélyen felsóhajtott.

Hát benne van. A személye körüli miniszter előterjesztésére, az ipar- és kereskedelem körül szerzett érdemeiért, királyi tanácsosa nevezte ki.

Valami esodálatos bágyadság fogta el. Mint aki sokaig birkózik és a küzdelem alatt aczélosnak érzi minden izmát, de utana öszszesiesik. Ólom folyik az ereiben, lehuzza. A királyi tanácsos ur (egy perczig se gondolkozom most már, megilleti a czim) behunyta a szemeit. A gyára most ott zakatolt a füle mellett, pedig különben jó messzi van. Az irodából is jól hallotta a könyvelő éles hangját. A kapu alatt valószínűleg nehéz társzerek állottak meg. Az emeletes kürtő füstje lecsapódik. Még eső lesz. A zárt hintón fog hazamenni. Ilyen ébren képzelődött Fráter György.

De hogy most levegő csapta meg Fráter kinyitotta a szemét. Hiszen már itt van a vasutnál.

Az utca népesedni kezdett. A vasuton megjöttek a munkások, a kofák, a hivatalnokok. Egyik-másik alázatosan köszönt Fráter Györgynek. (Pedig még nem is tudhatta, hogy királyi tanácsos). A maga bágyadságában Fráter észre sem vette. Csak megváltotta a

jegyet és hamarosan elhelyezkedett a kupé plüsskeretén. Egyedül volt. S egy pillanatra elfogt: a láz, hogy megnézze a hivatalos lapot. De nem merete. Majd csak indulás után, ha bizonyos, hogy senki sem száll a kupéjába. Nagyon kellemetlen, a mikor az emberen meglátják a húságot.

Hirtelen képek rohanták meg. Amire egész éjszaka nem gondolt, a veje dolga kezdte bántani és a királyi tanácsos ur meg volt lepelve, hogy most nem tud ugy örülni veje vergődésének. Pedig még tegnap mámorossá tette a diadal érzése és azt képzelte, hogy a királyi kitüntetésnél is van még nagyobb öröm. Mikor az ember porig alázva látja maga előtt a legnagyobb ellenséget, a vejét. Mert ellensége, — a veje azt érezte — Fráter György ebben a pillanatban is, amikor más-különbben sokkal enyhébb hangulatok kapták el. Vagy ki lehetne nagyobb ellensége, mint az az ember, akinek odaadta a leányát, akit bevett a czégbe s aki három évvel később pörrel vált meg tőle? Azt mondta, hogy az új időkhöz kell simulni, modern berendezést kell adni a gyárnak, különben tönkre megy S mikor ő, Fráter, nem akart balegyezni, az az ember pörrel vette ki a részét és maga is gyárat csinált, modern berendezésűt. A veje, a konkurensa.

— A papa elmaradt a világtól!

Ezt mordta neki akkor. Ez aztán eilene dolgozott, nem gonoszsággal, ami talán nem bántotta volna Frátert, hanem kicsinyléssel. Tegnap pedig hosszú idő után meglátogatva az irodában.

— Papa, tönkrementem!

Ezt mondta most, de nem kicsinyléssel,

hanem megalázkodva. És Fráter nem kérdezte tőle, hogy mi történt? A modern berendezés tett, ugyis meg volt róla győződve. Es nem kérdezte azt sem, hogy mi a szándéka a jövőre? A nyakamon fog élösködni, ugy is sejtette. Semmit sem kérdezett, csak élvezte a pillanat gyönyörét és gondolta magában, hogy ez a diadal csak holnap lesz teljes, amikor a hivatalos lap rá fogja olvasni az ostoba gyermeköz fejére, hogy a papa, az a világtól elmaradt papa nagyon korlátolt ugyan, de gazdag is, kir. tanácsos is, a vő ellenében koldus és azonkívül semmi.

Olyan mélységes gyönyört érzett, hogy a vagyonát is odaadta volna jutalmul Fráter, mert az okos veje tönkrement. Azaz hogy nem. A vagyonát nem adta volna oda. De 100 frtot jótékonycélra, talán.

A vejének azonban ennyit mondott:

— Te engem számárnak néztél, ha nem is mondtad a szemembe. En adta nekem 100 ezer frtot, habár a felével sem tartoztam neked. Azt hiszem, én kevéssel vagyok már adósod.

— Ki kell, hogy segítsen, papa!

— Hm... nincs arra törvény fiaom, nagykoru vagy, ha munkád nem is mutatja. Hát dolgozzál! Az se olyan szegyelni való De hogy én talán megint pénzlejek, vagy épen visszafogadjalak a czégbe, — no, ugy-e ez több volna közönséges ostobaságnál! Mikor ugyis elég ostobának nézel már! Nem, nem...

Fráter György ebben a pillanatban is azt mondta magának, hogy korektül viselkedett. A czég elvégre nem időjárás, amihez illik, hogy ma ilyen legyen, holnap meg olyan.

Erre Fejérvary szólott, [kijelentve, hogy akkor háborodott fel, amikor azt vélté hallani: »A becsületről ne beszéljen ön!« De most, amikor a legérdekeltőbbek — a »nemzeti párt« tagjai kijelentik, hogy ez a közbekialtás nem használtatott — beismer, hogy kifakadása tévedésen alapult.

Ezzel a gyenge melegséggel azonban nem elégedtek meg a Horánszky N. ki is jelentette, hogy »csak a viszályon a salemégszenek meg.«

Fejérvary miniszter pedig megadta ezt is: »Vagyok olyan ember — mondá — hogy ha tévedtem, nemcsak visszavonom a sértést, de esetleg bocsánatot is kérek s ki is jelentette, hogy sajnálja a történeteket és kérte az általa használt sértő kifejezéseket nem mondottaknak tekinteni.

Az ügy ezzel be lett fejezve; mert a »nemzeti párt« megkapta és elfogadta a teljes elégtételt. A miniszter is tanúságokat kapott jövőre, ha ugyan akarja vagy tudja hasznukat venni.

Szilágyi elnöknek is diadala volt az ügy ilyes megadása — a tapintatos, böles elnök diadala, a kit nem feszélyez a többség hatalma, hanem az elnöki hatalmat és tekintélyt eszélyesen tudja fenntartani a Ház rendben, csendben tartására felhasználni, aki előtt, mint aki elnök tisztán, meghajlik különbség nélkül minden párt készen s meg kell hajlania a többségében elbizott pártnak is.

Ily történetek után talán felesleges is volt Fejérvarynak tegnapelőt félbeszakasztott beszédje, amelyben ismét csak hosszú történeti fejtegetésekkel magyarázta Hentzi szereplését. Végül azonban még ő hívta fel a Házat, hogy ne vétsen a magyaroknak a külföld előtt: oly magasra tartott lovagiassága ellen. S bár Polczner közbekialtott: »Ez nem lovagiasság« — az ellenzék nem visszhangzott s a miniszter ur háborítlanul fejezhette be fejtegetéseit, amiket ugyan mindenké meg hallgatott csendben, de nem osztott senki sem lélekben sem szívben.

A miniszter ntán Asbóth J. kért szót, de nem kaphatta meg, mert az elnök ezt a még erre előtti napon jogot szerzett Holló K. és Visontai Samunak adta s midőn a szintén akkor jogosult Simja

F. is jelentkezett: kijelentette, hogy senki se ne fogjátó elcsúszni, hanem sorrend szerint szólhatnak még az esetben is, ha még aznap nem jutna is rájuk a szó. Tehát a mentelmi ügyekben szólni akaró Asbóthot, Rakovszky Istvánt és Wittman Jánost az elnök felkérte, hogy a mit mondani akarok — hagyják az ülést vége.

Holló L. és Visontai S. aztán egymásután szóhoz jutva, mindketten a rendőrség brutálisait hozták szónyegre, különösen Holló a mügyetem hallgatósága ellen elkövetett tényeket egészen annyira, hogy ezeket erőszakkal internálták az egyetem helyiségébe sat.

Perczel belügyminiszter szokása szerint »a tapintatos és erélyes rendőrséget« védelmezte, amely most is csak a rendbizsítása érdekében tette meg a kellő intézkedéseket s elpanaszolta, hogy »a miniszter kocsiját követel hajigálták meg.« Holló pedig rámutatott, hogy a Bánffy rendszer alatt áll a rendőrség, amelynek eljárása e rendszer uralma óta türelmetlenebb és brutálisabb mint azelőtt.

Perczel Hollónak válaszulva kijelenti, hogy a mügyetemi rektor fog intézkedni, hogy a hallgatók elhagyhassák a mügyetemet épületét. Wlassics pedig azt mondta, hogy a mügyetem rektorának ő adta az utasítást, hogy addig; amíg tüntetésekől lehet tartani, az előadásokat szüntesse be.

Visontai nak a rendőrség brutálisára mutatásaira, mely ily módon mindig megújul, ha a közvélemény nem a kormány akcióját támogatja, szintén Perczel belügyminiszter válaszul az előbbi modorban és az ellenzék gyanúsítva, mintha ez rendezné a tüntetéseket, amin az ellenzék felháborodva oda is kiáltotta: »Ne gyanúsíts! Őa már megint rágalmaz! Perczel nagy zajban folytathatta beszédét, bírálva az előtte való napi ülése eseményeit, amelylyel ismét felzavarta az ellenzékét a megborzalkozást magában hordó kérdéstételre ingerelte: »Micsoda jögon merészi ezt tenni; amikor már az az ügy elvan intézve?!« Őa ne leczkéztessen. Van a háznak elnöke.«

Perczel pedig ingerelte tovább az ellenzékét: »A tegnapi ülés folyása olyan volt, amelyet nem lehet megfelelő szóval jellemez-

ni.« De tovább nem folytathatta, mert az ellenzék felzavult s »Ki vele! Üljön le! Micsoda vakmerőség! Hogy meri ön a már elintézt ügyet felbolygatni?«

Károlyi István gróf izgatottan feláll, de az elnöki kijelentések folytán eláll a szótól Perczel bele kiabál az általa felzavított viharba, de azt érte elő is, hogy nem érte meg senki és perczekig nem jut szóhoz. Azt a magyarázatot akarja adni, hogy nem az ülésen, hanem az ülés után történeteket értette. De ebben meghazudtolta. Szilágyi végre megkérlelte az ellenzékét s helyreállította a csendet s Perczel is kénytelen kellelten leült. »Bizzák rám — mondja az elnök, hogy megvizsgáljam: hangzott-e el oly kifejezés, mely elnöki megrovás alá esik és akkor a ház megfogja kapni az elégtételt.«

Miután a csend helyreállt, az elnök a szót Ivánka Oszkárnak adta, aki a Házszabályokhoz való hivatkozással bejelentette, hogy »a ház nyilvánosságát tegnap a rendőrség ekklátánsan megsértette. Tette ezt különösen egy hetyke rendőrtiszt — valami Krecsányi nevű közege.« Szilágyi erre kijelentette, hogy már tett és fog is tenni intézkedéseket, hogy a Ház nyilvánossága kellően biztosítottassék.

Horánszky N. aztán a gyorsirói jegyzetéből mutatta ki, hogy Perczel a tegnapi ülés eseményeit mondotta olyanoknak, amelyek nem jellemezhetők, amivel sértést követelt el a Házon.

— Mi itt a sértés? — kérdi Gajary Ödön.

— Ha ön azt nem tudja megérteni — mondja Horánszky — sajnálom! — s folytatta tovább a vádat. Gajary Ö. ujalagos és Tisza I. hozzájárult közbeszólása után — ez utóbbi úgy látszik nem akarja az ügyet bevégeztenek tartani — Horánszky annak kijelentésével, hogy »májd halálomig megvételem a sértés megtorlását.«

Az elnök nyilatkozatra felhíván: Perczel hosszú magyarázatokba akar bocsátkozni; de az ellenzék megakadályozza s megújulnak a viharos jelenetek és Perczel ellen zudított nem valami hizelgő kifejezések.

Szilágyi kijelenti, hogy megvizsgálja a naplót, abból meg fogja alapítani, mit mon-

— mint a kőből faragott — Nagy Krisztofónak.

Fráter György halkán nevetgelt magában.

— Nekem nincs is szívem? — Most is örömet hozok és annak örülök, hogy hozzátok,

Körülnézett a nyaraló kertjében. Mintha a fáktól, a madaraktól kérdezné, hogy nincsenek szíve. És megnyugodva taposta a kavicsos utat. A fák, a madarak kedve szerint feleltek neki.

Akkor szajadt elébe az asszony. Hamarjában Fráter észre sem vette, milyen rossz szívből van.

— Fráter! Semmit se tudsz még?

(— Hogy én ne tudnak: — hunyorgott ravaszul Fráter.)

— A vöd megölte magát!

Fráter megállt a helyében, mintha ott érte volna a szél. Verejték szakadt ki a homlokáról és a nyelve nem akart mozdulni. A két szeme pedig megdagadt.

— Itt a távirat, az este megölte magát! — sirt tovább az asszony és nyújtotta feléje a táviratot.

Ugy kapta el Fráter a táviratot is az asszonyt is. (Mert az is csak úgy ingott-lengett, magával tehetetlen.) Magához szoritotta észnélkül és keresztül futotta a táviratot. De nem tudta egyszeribe megérteni. Csak azt látta belőle, hogy a lánya nem akar hazajönni, hogy az apját okolja amiért az ő férje fegyvert volt kénytelen magára emelni. És atkozta...

Fráter kifakadt.

— Hát rossz ember vagyok én? Sziv-

Annak megárt a sok változás. Azonfelül pedig az ember nagy-n okosnak képzeli magát, türethetlen okosnak. Azt nem is lehet pénzzel kigyógyítani, csak a nyomorúsággal.

Ez gen jóhírű iskola és aki végig tudja járni, nem közönséges tapasztalásokkal jön ki belőle.

Hat próbálja meg a nyomorúságot és köstölje meg vele a felesége is. Mert az is megérdemli a leczkét, ha az apjával szemben az urának adott igazat. Az is csak az urát tartja okos embernek a világon. Mintha mindenki más hülye volna!

— Vergődjenek! morogta Fráter a vonaton s önkénytelenül egyet legyintett kezével (Aminthogy nincs is alkalmatlanabb légy a nagyon okos embernél.)

Inkább elővette a hivatalos lapot és elolvasta mohón, sok ki nem mondott gondolata Ujra meg újra átolvasta a királyi kéziratot s ahogy később mégis tovább siklott a tekintete úgy érezte, hogy ez a hivatalos lap voltaképpen nem utolsó olvasmány. Majdnem érdekesebb, mint az iskolás gyermekeknek, ha véletlenül megtanálják a tanár noteszét. Ez is a klasszifikációkat árulja el és sokkal világosabban.

Lám, Fráter György kitűnően megfelelt és ott van érte a jutalom. Legfelől, a legfelsőbb a kinevezések közt. Aztán ott vannak sorjába a törekvő fiatalok jutalmai: ki bíró, ki tanár, ki még több is lett. Hátul aztán ott van a sok préda, garázda, ostoba legény klasszifikációja. Csupa elégtelen, csőd, árverés s a többi. (Maga is ott van, vöm uram a számár padon! Pedig hát milyen okos ember!)

A királyi tanácsos ur örült ennek az elmés megfigyelésnek és most már jobb hangulattal állt a kupé folyosójába. Mindenről megelégedkezett, csak a feleségére gondolt, akinek olyan örömet visz. Ahogy kinézett a verőfényben ragyogó tájakra, az az érzése volt, hogy valami aranyhídon fut hazafelé és a hid mellől virágok illatoznak feléje, mert ő jó ember és örömet visz az övéinek. A fecskek vele repültek a virág nem maradt el mellőle, a levégő öntötte reá a napfényt, az illatot. Fráter György kitarja a karjait. — Mostan csak egy kis fizikai nehézségen mult, hogy az egész világot kegyesen a keblére nem ölelte.

A gyümölcsösből frissen lenget elébe az illat. A papagájt is hallotta a nyaraló verandáról, hova magával hozta az asszony a városból, Baj, baj, rikoltotta a madár, de máskor is csak ezt rikoltotta. — Fráter föl sem vette.

— No, no asszony! — dörmögte derülten.

És szorongatta a hivatalos lapot, hogy az majd beszél helyette, ha az asszony nyugtalankodott volna, mert ő haza sem jött éjszaka kára.

Az is lehet, hogy szomorkodott a szegényke, ha például a leánya már megírta volna neki, hogy a papa nem akar rajtuk segíteni. Mert az a leány félelmesen szenvedélyes és hamar kész rá, hogy az apját megitélje. Az is amolyan ujkori leány, a ki nagyon okos és a papát természetesen kicsire tartja. — Egyszer már irt az anyjának és akkor is azt mondta a levélben; a papa becsületes ember, de még annyi szíve sincsen

dott a miniszter s holnap fog intézkedni, amit az ellenzék kitörő éljenzése követ: az idő előrehaladottsága miatt anélkül, hogy a többi szónokra és a mentelmi ügyekre sor kerülhetett volna, bezárta az ülés háromnegyed háromkor és a Ház ismét izgatottságban oszlott szét.

Perczel a folyosón próbálta magyarázni, hogy nem akarta sérteni a Hazát; hü partfelei pedig az elnök ellen méltatlankodtak, mert a valódi elnök pártatlan magatartása, a mely nekik imponál, sehogy se tetszik.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt a képviselőház tegnapi és mai eseményei tárgyában rendkívül látogatott értekezletet tartott. Daczára annak, hogy a hosszú éjjeli ülés a párt tagjait nem kis mértékben kifárasztotta, és a mai nap is bővelkedett az izgalomban már jóval 6 óra előtt megtelt a tanácskozó terem. Mielőtt Kossuth Ferenc az értekezletet megnyitotta, fogadta az egyetemi polgárok küldöttségét, mintegy 80 embert, kik arra kérték a párt elnököt, hogy elfogott s letartóztatott társaik érdekében, a kik legnagyobb részben nem is tüntettek, lépjen közbe a rendőrséggel. Az egyetemi polgároknak Kossuth Ferenc a közbe járást megígérte, egyúttal intézkedett, hogy Barabás Béla és Kiss Albert járjanak közbe az elfogottak szabadon bocsátásáért, a kik el is jártak, megbízatásukban, habár sikertelenül s a mai ülésben ez alighanem ismét interpelláció tárgya lett.

Táviratok.

A franciaországi események.

Páris, nov. 23. Picquart ezredet ma két rendőrgyűzők kíséretében a Cherche-Midi katonai fogházból bérkocsin a semmitő-gyek épületébe vitték, hol most kihallgatják.

Luccheni semmiségi panasza.

Genf, nov. 23. Luccheni semmiségi panasza ma visszavonták s ennek következtében Lucchenit ma a vizsgálati fogságból atkisérték a fogházba, a hol a büntetését ki fogja tölteni.

telen? itt... itt... (Reszkető kézzel kapta elő a hivatalos lapot) Hát nem örömet hozok mostan is?

És mutatta az asszonynak.

— Latod, királyi tanácsos vagyok! A felsége tüntetett ki? És én rossz ember vagyok? Törtém magam kilincseltem a vagyonhoz tisztességet is szereztem! És én rossz ember vagyok?

Egészen kikelt magából,

— De bemelegyek hozzá és annak a leánynak, de neki is odakiáltom, hogy ez nem szép, ez nem járja, És ha már megakartam magam ölni, gondolt volna miránk is. És így elrontani a mi örömmünket! Tudod, mit mondok én neked asszony? Szivtelen ember volt, rossz ember volt, nagyon rossz...
— Nagyon rossz — mendta utánna az asszony is.

És mind a ketten tele voltak keserőséggel, hogy amikor annyi okuk van az örömről, az a szivtelen ember megölte magát. Há nem lehetett volna rajuk tekintettel, ha már magára nem tádott gondolni? Hiszen olyan nagyon okos ember volt! Aminthogy csakugyan különös, hogy milyen szivtelenek azok az ügyilkosok! Megölik magukat. Jó. Megvan rá a jó okuk. De ez nem jut eszükbe, hogy a rokonságnak, milyen kellemetlen órákat okoznak? Hanem persze nekik könnyű, mert ők meghalnak és a többivel nem törődnek.

Ambátor, ahogy ezt így leírom, azt kérdezem magától — (ha már Fráter ur nem kérdezte):

— Hát igazán könnyű nekik? És aki magát halálra ítéli, az más iránt kegyelmesebb tartozik lenni?...

Vilmos császár utja.

Brindisi, nov. 23. A német császári pár Pólába utaztában tegnap reggel 7 órakor Brindisit érintette.

A király a genfieknek.

Genf, nov. 23. Az államtanácsban ma felolvasták Kuéstein gróf osztrák-magyar követnek egy levelet, melyhez 20,000 frank volt csatolva Genf szegényei számára. Az államtanács elhatározta, hogy Ferenc József királyhoz bálairatott intéz.

Áradások.

Róma, nov. 22. A folyók áradása következtében Catanzaro városa egészen el van zárva a külvilágtól. Egész Calabriában megakadt a forgalom. Az arviz okozta kár igen nagy. Egy hídát elragadtott az ár.

Vendégek a színészeti jubileumon.

Minél közelebb érünk november 27-dikéhez, annál világosabban formálódik ki az ünnepség körvonalai. Már tisztán látjuk, hogy a debreczeni színészet 100 éves fennállásának megünneplése jóval tulszárnyalja a lokális jelleg méreteit, azokat a szűk korlátokat, a melyek között a mozgalom megindulásakor akarta azt rendezni a Csokonai kör. Országos jelentőségű ünnep lesz, ünnepe nem csupán a debreczeni színházak és Debreczen művelt közönségének, hanem velünk együtt ünnepe a nemzeti kultúrának igen sok számottevő tényezője, az ország legelső színészeti intézetei és irodalmi társaságai a főváros sajtója éppen úgy mint az irodalom és művészet több első rangu munkása. Hogy ez így van, elég rámutatnunk az alább közlött díszes névsora amely az ünnepélyen megjelenő vendégeket tünteti fel.

Az ünnep rendező bizottsága tegnap d. u. Komlóssy Arthur elnököse mellett a városi tanács ülést tartott. Az elnök bejelentette hogy eddig a következő intézetek, irodalmi társaságok és művészek, művésznők válaszoltak a meghívásra:

A Kisfaludy társaságot dr. Baver Ferencz, a magyar színészet története írója; a Petőfi társaságot Bartók Lajos alelnök, Ábrányi Emil (nejével Wein Margittal), dr. Prem József és Szana Tamás, a nagyváradi Szigligeti társaságot: Rádóczy Ödön elnök, dr. Bodor Károly titkár, dr. Adorján Armin, Winkler Lajos, dr. Gyémánt Jenő, Nagy Márton; a nyíregyházi Bessenyei-kör három tag: a kassai Kazinczy-kör Kresz János, a Felső Magyarország szerkesztője; a kecskeméti Katona-kör Szeless József takarékpénztári igazgató és Vajda Viktor főreáliskolai tanár; a szegedi Dugonics-társaságot Ujlaki Antal rendes tag; az Erdélyi Irodalmi Társaságot dr. Gyulay Farkas titkár és E. Kovács Gyula képviselik.

Az Otthon budapesti újságírók egyesülete Márkus Miksát, Hesi Józsefet; Rákosi Viktort, Lipcsey Ádámot s Szomahazi Istvánt küldi az ünnepre.

A budapesti Nemzeti Színháztól Váradi Antal dramaturg és Somló Sándor, a kolozsvári nemzeti színháztól Bölönyi József intendáns (nejével) és Follinusz Aurél igazgató jönnek.

Az országos színész egyesületet Pázmány Dániel elnök, Ditrői Mór alelnök s Mécsáros Kálmán igazgató képviselik.

A művészek és művésznők közül akiknek működése szorosan összefügg a debreczeni színház történetével, ez ideig bejelentettek érkezésüket:

Blaha Lujza és leánya, Sz. Priell Kornélia, Ujházi Ede, Zilahy Gyula, Bulyovszky Lilla és neje.

Itt lesz továbbá Naményi Lajos a nagyváradi színészet története írója.

A szathmáry Kölcsey Kör nem képviselteti magát, de üdvözölni fogja az ünneplőket.

Jókai Mór agg korára hivatkozva, kiementette magát, de igen szép levél kíséretében elküldte a kiállításra megboldogult nénének Laborfalvy Rózának azt az aranykoszorút amelyet 50 éves színészi jubileumakor a debreczeni közönségtől kapott, hadd lássa a fiatalabb nemzedék, miként tisztelte meg a debreczeni özőség a művésznőt, elküldte továbbá a feleségének egy fiatalkori arcképét. Többen ugyancsak sajnálattal tudatták, hogy akadályoztatás miatt nem vehetnek részt az ünnepélyen, névszerint Bercsenyi Béla, Latabár Kálmán, Feceki Miklós és neje, Vizvary Gyula, Hégyesi Mari, Vidor Pál, Bényei István Dalnoki Béni, Tapolczay Dezső, Somló Emma, Kopacsi Juliska, Leszkay András, Krecsányi Ignác, Torókné Szakál Róza, Makó Lajos, Bigyó Alajos, Fektár Ferencz, Léveleki Molnár Agostonné Libera Gizella, de néhányan emléktárgyakkal gazdagították a kiállítást.

Az érkező vendégek egy részét vendéglőkben, másik részét magánházaknál szállásolják el. E célból a rendezőség felhívást intéz a közönséghez, hogy nyissák meg házukat a vendégek előtt és ajánljanak fel szállást részökre.

Az elszállásoló bizottság tagjai: Koncz Ákos, Kardos Albert és Ujlaki Antal, valamint a főiskolai ifjuság öt képviselője. A bizottság kiegészíti magát.

A rendezőség felkéri a várost fogatok atengedésére; maganfogatok szerzését pedig Rickl Geza vállalta el.

A vendégek zöme szombaton este a gyorsvonattal érkezvén, akkor a fogadóbizottság teljes számmal üdvözli a vasunál őket. Ugyanekkor a főiskolai ifjuság is testületileg kivonul.

A rendezőség elhatározta még, hogy a házbirtokosokat a külső dísz emelése céljából felkéri házaik fellobogozására.

H I R E K.

A színészet 100 éves fennállásának öröm ünnepét rendező bizottság tisztelettel felkéri városunknak előkelő polgárait, hogy tekintettel városunkba ezen alkalomból nagy számmal érkező kitűnő vendégekre, kik között a Kisfaludy társaság, Petőfi társaság, Szigligeti társaság az Erdélyi Irodalmi társaság a Nemzeti színház az »Otthon« művészek és hírlapírók köre stb. stb. Kiváló fővárosi és vidéki egyesületek küldöttei mav bejelentettek, úgy, hogy ezek befogadására a helybeli szállodák elegendő helyiséggel nem rendelkeznek: vendégszerető hajlékaikat megnyitni s a rendező bizottságnak felajánlani kegyeskedjenek. A rendező bizottság állandóan működik a kereskedelmi akadémia első emeletén lévő Csokonai szobában s a bejelentések d. e. 9—12 d. u. 2—5 óráig eszközölhetők. Egyben már ezuttal is kérjük a városi polgárságot különösen a főbb utcák háztulajdonosait, miszerint a kiváló vendégek érkezése napján november 26-án szombaton valamint a jubileum napján 27-én vasárnap házaikat lobogókkal feldíszíteni sziveskedjenek.

* Az új táblai elnök Nyíregyházán. (Debr. Ert.) Mint értesülünk, Bernáth Elemér kir. ít. ló táblai elnök holnap este 7 óra 57 perces vonattal Nyíregyházára utazik, hol a polgármester fogadja a pályaudvaron.

* A napdíjasok és a városi nyugdíjintézet. Egy sereg szegény ember, a város napdíjasai, közelebb azzal a kérelemmel készülnek a városi tanács elé járulni, hogy a városi tisztviselők és alkalmazottak nyugdíjintézetének jó téteményeit öreg korukban ők is élvezhessék, természetesen megfelelő kötelezettségek ellenében. A mozgalom megindítóit kérni fogják, hogy minden olyan napdíjas, ak-

már három évet eltöltött a városnál és mintegy állandó alkalmazottnak tekinthető — belépésen a nyugdíjintézetbe, épen úgy, mint a hogy a hajdu és rendőrlégénységet is megilleti ez a jog. A nyugdíjintézetbe ilyen kiterjesztése pénzügyi szempontból nem volna hátrányos az intézetre nézve; egy csoport szegény robotos, intelligens családfo pedig nyugodtabban tekinthetne a maga és övéi jövője elé.

* **A színészeti kiállításra** ujabban a következő tárgyak érkeztek: Medgyesi Piroška urhölgy; Takácsné Katics Róza és Lendvai nevjegyalaku fényképeit, Szepesy Antalné urnó: Blaháné és Rónai nevjegyalaku fényképeit. Csomafay Sándor ur: Hevesiné, Lendvai, Komáromi Lajos, Betlenfalvi, Erdei Sándor, Erdei Sandorné és K. Papp Miklósné Sz. Pepi nevjegyalaku fényképeit. Balogh János ur: Kis Sándor volt debr. színházi intendáns arcképe két peluche rámban. Id. Tikos István ur: Tancorné, Blaha Lujza, T. Szakál Róza, Bigno Lajos és Serényi Imre volt intendáns nevjegyalaku fényképeit. Dr. Nyiri Ernő ur: Blaháné fiatalkori arcképe. Szabó Aurél ur: Prielle Cornelia fiatalkori aquarell arcképe: oval alakú arany keretben. Kémery V. urhölgy: 2 db emiékönny. Foltényiné Sz. Amatiának. Szathmáry Péter ur: «Nász és sir» drama könyv. Nagy J.-né urnó: Magy J. és Rónai arcképeit barna fakeretben s egy színlapot 1862. máj. 3-án előadott »Hunyadi László« nagy opera. Naményi Lajos ur: Egy régi írott nvárad színlapot. Péterffy Benó ur: Traversz István és Dömjén Róza kabinetfényképeit. Id. Szinyeyi J. ur: Egy színlap Balláné jutalmául előadott »70 év véreje« igaz tört. rajz. Tiszai D. ur: Egy ezüst koszorú »Kassa 1890« felirattal, egy ezüst s erleg fedővel »O-lendorf ezredesnek Arad 1884 aug. 4.« felirattal, egy ezüst fekete kavics service »Tiszai D. Kassa 1887. dec. 6.« felirattal, egy arany toll »1896. dec. 24. Ica« felirattal, egy 2 személyre való ezüst fekete kavics service »Aradi tisztelői 1885. dec. 14.« felirattal, egy ezüst baberkoszorú, 1 ezüst kulcstartó és a Tiszai pár makart képe. Torday G. ur: Egy könyv. A n. banyai műkedvelők társulatának történelme Balogh János urtól 20 db nevjegyalaku fénykép s egy kabinet Halmaine, Örvényi urtól Blaha Lujza és Krecsányi Sarolta kabinetképek, K. Hegyesi Mari és Horváth Paula makart képek és 3 db színlap, J. B. urtól Blaháné Terey Antonia, Prielle Kornélia és Szakál Róza nevjegyalaku fényképek, Dr. Király Péter urtól Egy könyv »A tavasz«, írta Kleist, ford. Csokonai Vitéz Mihály, Karczag Vilmos urtól Karczagné Kopácsy Júlika 2 db nagy és 6 db kisebb kabinet képe. Mezey János urtól Foltényi Vilmos mint 1848—49 es tüzerhadnagy olajfestésű képe, Jókai Laborfalvi Róza arcképe aranykeretbe, Egressy Gábor arcképe aranykeretben, Friedmann Irén kisasszonytól Komjáthy Jánosné Zavodszky Teréz arcképe, Locsarek Györgyné urhölgytől egy ehenfa ütönypálca, egy balkezes klarinet, egy album tele képpel, ibolyák Rachel sirjáról, gyöngyház tojásban, emléktárgy Csiky Gergely elírásával, 2 db keretes emléklap, Locsarekné kritikái bekötve, 9 db színlap, 5 db emléklap, 2 selyem emléklap, egy köszönő irat, egy nemzeti szalagos koszorú egy rózsaszínű szalag »Locsarekné Gizellának Debreczeni tisztelői«, egy kötet Örök emlékül, 64 db kabinetkép, egy régi távirat, egy doboz, s Locsarekné arcképe keretben, Komlóssy Miklós urtól Molnár Györgyné Hetényi Laura pastell képe keretben, Szathmáry Árpád urtól Szathmáryné arcképe aranykeretben, Szathmáry és Rubos keretben, Szathmáry és Hunyadi keretben, Ujházy Ede karnton kép keretben, Szathmáry 1860-ból, Szathmáry-család 1885-ből, 3 db selyem színlap »Bank ban«, Száz év előtt és »Az udvari bolond« keretben, 5 koszorú szalag, egy legyező a nemzeti színház személyzete 1890-ből egy könyv, egy régi kézirat, 2 faldisz, 28 db arcképpel, Szatyri ur kostume képek keretben. E. Kovács Gyula urtól 10 db nagy kép külön-

böző szerepeiből. Rotschnek V. Emil urtól 18 db fénykép, emlékfűzet és színlap. A »Petőfi dalkör« elnökségétől Petőfi Sándor olajfestésű képe aranykeretben, Foltényi Vilmos urtól egy naptár 1888-ból Jókai fiatalkori arcképevel (1868.) E. Kovács Gyula urtól »Petőfi ébredése« drámai kötetemény, írta E. Kovács Gyula, a Petőfi-társaság üdvözlő levele bordeaux mohaire kötésben nemzeti színű szalagján »A Petőfi Társaság E. Kovács Gyulának 1896. ápr. 29.« felirással, Herczeg Gyula urtól 6 db kabinet kép, Kopácsy J., Szathmáry Árpád és Hunyadi József s egy nevjegyalaku csoport kép.

* **Esküvő.** Huszár Amália, a »Debreczeni Ellenőr« s több lap kedvelt munkatársának esküvője e hó 28-án d. e. fél 10 órakor lesz a ref. nagytemplomban. Huszár Amáliát kis és nagy Tüszy József vezeti oltárhoz.

* **Készül a jégpálya.** Alig vette át Télapó uralkodását, egyikét kedves és befentemini sztereinek, Aszaló leküldte hozzánk, hogy hűveinek örömet szerzendő, — a jégpályát aszalja meg, illetőleg tükör sima jégpánczállal vonja be. Aszaló, a jégországok minisztere két nap óta városunkban időzik és incognitóban kint is járt a Margit fürdő telepen, de itt felismerték és azonnal teljes erővel fogtak a víznek a jégpályára való szivattyuzásához, hogy további működésének mi sem álljon útjában. Aszaló ó méltósága azon működik, hogy a jégpálya már rövid napok múlva megaszalva és a téli sport kedvelőinek rendelkezésére álljon. Üdvözlőjük a jégcsapok miniszterét és tartós itt tartózkodást kívánunk neki már csak azért is, mert biztos forrásból hallottuk, hogy az idei korszolyázó hőgyeket őszinte tolvai prózában fogja megénekelni.

* **A színészet 100 éves jubileuma alkalmából** rendezendő kézbédre jegyek darabonként 3 frtjával Szent-Királyi Tivadar ur üzletében válthatók.

* **A gazdasági egyesület választmányi gyűlése.** A gazdasági egyesület választmányai. hó 20-án Váczi János elnök elnökölte a tagok nagy részvéte mellett tartott ülést. A választmány felkérésére folytán Kerpely Kálmán gazdasági tanintézeti h. igazgató ur nyújtott felvilágosítást ezen gyűlésen egy a földműves iskolának Debreczenből tervbe vett elhelyezéséről valamint a gazdasági tanintézet tovább fejlesztéséről. A helyettes igazgató ur felvilágosító beszédét legközelebb külön cikben fogjuk részletesen közölni. A gazdasági tanintézetnek a Pallagi gazdaság területére tervbe vett áthelyezéséből kifolyólag indítványozta: ott, hogy a gazdasági egyesület a kellő helyeken hozza javaslatba — mikép az áthelyezés folytán üresen maradó belső gazdasági tanintézeti épület vétetnék át a felállítandó központi fiu iskola céljaira. Indítványoztatott továbbá Szűcs Mihály egyesületi tag által hogy kéressék fel a nagyméltóságu m. kir. földművelésügyi Minister ur, hogy Debreczenben a szállómunkások képzése végett már e télen legalább 2 heti szállójoító tanfolyam tartását engedélyezze. Ezen két rendbeli indítvány a választmány által egyhangulag elfogadtatott, Előtrjesztett ifj. Sporzon Pál titkár által az új ügykezelésre vonatkozólag tett előintézkedés. A kereskedelmi és iparkamarába a gazdasági egyesület részéről levelező tagul Szűcs Mihály egyesületi tag választatott meg. A gazd. tanint. tanári karának tagjait az egyesület tb. tagjaiul választotta meg, s a gazd. tanintézet hallgatóinak segély egyletébe 20 frttal alapító tagul az egyesület, belépett. Végül elhatározatott; hogy a magy. kir. dohánytermelési kísérleti állomásra a Pallagra f. évi novemb. 30-án szerdán délelőtt tanulmányi kirándulást rendez a gazdasági egyesület s ez uton is felkéri ugy az egyesületi tagokat, mint az érdeklődő gazdasági tanintézet s dohánytermelőket, hogy ezen tanulmányi kirándulásban saját jól felfogott érdekükben mennél számosabban vegyenek részt, az indulás a fenti napon reggel fél kilencz órakor történik a gazdasági tanintézetből.

* **Séta hangverseny a Margit fürdőben.** Az egyedüli téli szórakozó hely városunkban a Margit fürdő telepe, hol nem csak a Halifax hivei adhatnak egymásnak találkat a jégpálya tükör sima területén, hanem a zene kedvelő nagy közönség is kellemes szórakozást talál a vendéglő dísztermében, hol minden vásár- és ünnepnapon a helybeli 39-ik gyalog ezred zenekara Krauze karmester ur személyes vezénylete alatt működik. Ezen hangversenyek régi idő óta a nagy közönség igaz pártfogásának örvendettek, csupán az esett elég méltányos kifogás alá, hogy a rövid két óra hosszágú tártó zene működés az élvező közönség kívánalmának nem tett eleget. Mai napon már ezen is segítve van a tulajdonos előre látó buzgalma folytán a katonai zenekarral történt közmegegyezés után, minden fant jelzett alkalommal nem mint eddig 4 órától 6 óráig, hanem délután 5 órától 9 sőt 10 óráig is játszani fognak. Vagy ha a nagy közönség ugy akarja még tovább is. Az első sétatáhangverseny jövő hó december 18-án 5 órakor kezdődik. Ezen elvezetett nyugtató kedélyes estékre felhívjuk a t. közönség és zene barátok figyelmét. A belépti díj ugy mint ez előtt csak 20 kr. lesz.

* **Uj vasútszkekötetés Konstantinápolylyal.** A román közmunkügyi miniszter azon tervvel foglalkozik, hogy a Dunát Sziszton mellett áthidalva, a román és a bolgár vasúti hálózatot Zimnicza mellett összeköti és ez a l t a l Konstantinápolylyal — közvetlen vasúti összekötést letesít. A vasúti terv keresztü vitelére Bulgária és Románia közt már megindultak a diplomácia tárgyalások.

* **Uj találmány.** Legjobb a Fáy-féle rőtön finomító és szépítő arckréme. Nem szíros Ártalmatlan! Higanyt nem tartalmaz. Debreczenben kapható Dr. Róthschnek V. Emil és Tamásy-féle gyógyszerárban, valamint a készítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszon.

Városi közgyűlés.

Debreczen, nov 22.

Folyó évi november 24-én. azaz csütörtökön délelőtt 9 órakor a városháza nagytanácstermében rendes bizottsági közgyűlés tartatik a következő tárgysorozattal.

Polgármesteri évi jelentés az 1897 ik évről.

Polgármesteri jelentés 1898 évi szept. és okt. hónapokról.

Ügyhátrány-jegyzék tanácsi javaslat kíséretében.

Belügyminiszteri rendelet a házszámozás és új utca-elnevezések tárgyában alkotott szabályrendelet megfelelő módosítása iránt, — tanácsi javaslattal.

Barsvármegye és Hód-mező-Vásárhely város átírata az anarchisták ellen törvényhozatala, dicsőült Erzsébet kiralyné emlékezetére fogadalmi templom építtetése s annak a háznak megvétele iránt, — melyben feledhetetlen nagyszonyunk utolsó óráit élte, — az országgyűléshez intézett feliratoknak hason szellemű felirattal támogatása tárgyában, tanácsi javaslattal.

Győr sz. kir. város törvényhatóságának átírata a városok által kibocsátandó közszéki kölcsön-kötvények, bélyegadó és illeték-mentesítésének megadása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának pártolása iránt, tanácsi javaslattal.

Állandó bíráló választmány jelentése a legtöbb adó fizető bizottsági tagok 1899-ik évre szóló névsoranak bemutatásával.

Az esküdtbíróági alaprajstrom összeállítására hivatott küldöttség megalakítása,

A lovassági laktanya céljaira szükséges területek megszerzése s a fel nem használandó területek eladása ügyében másodizhen megtartandó névszerinti szavazás.

A vágóhid előtti téren berendezendő ser-

tésvásár céljaira szükséges telkek megszerzése végett a névszerinti szavazás másodizben megtartása.

Az ispotály-utczai 16 sorszámú pusztatelek elidegenítése felett a névszerinti szavazás másod izben megtartása.

A közigazgatási bizottságba 6 tag választása.

A központi választmánynak 3 évre megalakítása.

Igazoló választmány megalakítása.

Allandó bíráló választmánynak 3 évre megalakítása.

Egy rendőrfogalmazói és egy rendőrbiztosi s esetleg azok folytán megüresedett állásoknak választás utján betöltése.

Tanácsi előterjesztés a házi pénztári és gyámpénztári felesleges pénzeknek az 1899-dik évre elhelyezéséről.

A felvett nagy kölcsönök hova lett fordítása s miként lett felhasználásáról tanácsi jelentés.

Dr. Fejér Ferenc bizottsági tag felebbzése a városháza keleti szárnyának építését elrendelő kormány hatóságilag megerősített 155/7523/1898. bkg. számú közgyűlési határozat végrehajtása tárgyában hozott 10898/1898 sz. tanácsi határozat ellen, tanácsi javaslattal.

A földirtók határjelzése tárgyában alkotott szabályrendelet megállapítása, — tanácsi javaslattal.

Tanácsi előterjesztés, melylyel a »Hortobágy« puszta jövedelm-zöb kibaszalása ügyében kiküldött bizottság jelentése bemutatatik.

Jelentés a helyhatósági szabályrendeletek gyűjteményének kinyomatásáról.

A városi nyomdának 1896. évről betervezett és megvizsgált számadásai, — tanácsi javaslattal.

Tanácsi előterjesztés Kövesdi János polgár és városi bizottsági tag által 50 szegény arvának felruházásáról.

A Simonffy-utczai bérház 1-6 számú üzlethelyiségnek árverésen kívül Mendelovics Lajosnak berbeadása iránti tanácsi előterjesztés.

A város tulajdonát képező némely csekélyebb szöveti ingatlanok rendezése; — tanácsi javaslattal.

Tanácsi előterjesztés Hidvéger Mihály városi hasznbérletnek a pallagi bérlet vadászati joga tárgyában benyújtott fellebbezésére.

A róm. kath. iskolaszék 800 frt tanítói lakos kiutalását kérő folyamodása: tanácsi javaslattal.

Tanácsi előterjesztés: a nőegyletnek az árvaház részére tűzifa adományozását kérő folyamodására.

Napdíjasok drága-ági pótlék iránti kérelme tanácsi javaslattal.

Frics József városi nyomdai ügyvezető szabadságolás iránti kérelme.

Durkó Gábor közigazgatási gyakornok jelenleg cs. és kir. közös had-esegebeli egyéves önkéntes kérvénye, egy évi szabadságidő engedélyezése iránt.

Tanácsi előterjesztés özv Csire Ferenczné özvegyi segélye s 3 kiskorú gyermeke nevelési járulékanak megállapítása iránti kérelme tárgyában.

Ugyanaz, özv. Kovács Andrásné özvegyi segélye s kiskorú gyermeke nevelési járulékanak megállapítása iránti kérelme tárgyában.

Ugyanaz Bartha László városi irnok nyugdíjaztatása iránti kérelmére.

Ulrich József állatorvosi oklevelének kihirdetése.

Polacsek Áron állatorvos oklevelének kihirdetése.

Színház.

„Mozgó fényképek.”

Blumenthal és Kadelburg e neveltető bohózata került újra színpadra, a régi szereposztásban, zsufolt ház előtt, mely mindvégig ki ünöen mulatott az ötletes darabon és a pompás előadáson. Szathmáry Göncz Balintja, Kiss Irén anyás alakja, F. Halmy Margit, Szabó Irma, Komjáthy Menszkyje, Fenyéri Káján Tóbiása

folytonosan derűtségben tartották a közönséget. Tanay mint Kapor Kálmán, a szerencsétlen férj, ki a látszat áldozata s kinek egyetlen állítólagos kalandja a kinematográfba kerül, teljes művészettel felelt meg feladatának, hogy a darab központja legyen s bebizonyította, mily derék, értékes tagja ennek a társulatnak s mennyire beválk abba a kitűnő ensembléba, melynek részeseit fentebb soroltuk fel. Ő és felesége rövid idő alatt a társulat oszlopos tagjaivá nőttek ki magukat. Szathmáryt, Tanayt, Komjáthyt és Kiss Irént nyílt jelenésekben is megtapsolták. Szentes, Cserényi A. és Makrai jól töltötték be kisebb szerepeiket.

Stein N. budapesti kinematografus mozgó fényképei igen szépek voltak. Persze, a közönség csalódva érezte magát. Midőn a hirdett 6-ik képen a síófoki jelenet és Kapor Kálmán helyett egy new-yorki utcai képet lát, melyet a nyáron a Dobosban is élveztünk s el kell hinni, hogy ez a síófoki éjféli korzó. De hát végre is megdöntötték, hogy okos ember számol a körülményekkel; a színpad az illúzió világa s egészen szép, ha a rendes belépő díjért a szokott színdarabon felül még 30 kr ára kinematográfot is kapunk.

a— a.

Blaháné nem jön. A nemzet pacsirtája, Blaháné táviratban tudatta tegnapi, hogy nem jöhet Debrecenbe, mert a népszínház premiéréje mellett családi körülmények is gátolják az utazásban.

A kassai új színház bérletét 3 évre a Leszkay—Szendrey-féle társas cég kapta meg Makó szegedi színgazgató pályázatával szemben. Míg a Leszkay—Szendrey cég 22, addig Makó csak 4 szavazatot kapott.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátözsde.

nov. 22.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búsa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
» »	77	—	81	00.00—00.00
» »	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	10.15—10.25	—	10.85—10.90
» »	76	10.30—10.35	80	—
» »	77	10.40—10.40	81	00.00—00.00
Festvidéki ó	78	10.35—10.60	82	10.80—10.85
» »	79	10.35—10.45	—	—
» »	79	10.50—10.55	80	—
Fehérmegyei ó	76	10.60—10.70	81	10.85—10.90
» »	78	10.75—10.80	82	—
» »	79	10.30—10.40	—	—
Bácskai ó	76	10.40—10.50	80	00.00—00.00
» »	77	10.55—10.65	81	00.00—00.00
» »	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	80	—
» »	78	—	81	—
» »	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilóg.am
1. cs. elsőrendű új	70—72	8.05—8.10
» másodikrendű »	—	8.—8.05
Árpa takarmánynak »	60—62	6.20—6.50
» égetni való »	62—64	6.80—6.80
» serfözdei »	64—66	7.80—8.20
Zab ——— új	39—41	5.75—5.70
Tengeri bánsági — új	—	5.55—5.35
» más nemű új	—	12.25—12.75
Repcze bánsági	—	—

Sertésvásár.

nov. 22.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai nehéz páronkint 320 kilogrammon felüli párja 54—55 krajczár, közép (pkint 251—35 — kilogramm sulyban) 55—56 krajczár Könyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 53—54 krajczár.

Sertéslétszám: 1898. évi nov. 20-án — volt készlet 36.562 darab, 1898 nov hónap 21-én felhajtott 842 drb, 1898 nov hónap 21-ik napján elszállított 547 darab 1898 nov. hó 22-ik napjára maradt készletben 36.857 darab. — A hizott sertés üzlet-irányzata lanyha.

A ker. és iparkamara köréből.

A keresk. és iparkamarához a következő értesítések és pályázati, valamint árlejtési hirdetmények érkeztek:

A földm. mini-zerteről az erdőbirtokokok névsora, a kik erdeifamagvakat szándékoznak elárúsítani.

Máramaros m. kir. tanfelügyelőségénél 24 tanítói lakás és 24 tanterem különböző helyeken való építésére M. S z i g e t e n, folyó hó 30-án zárt ajánlati versenyt á r g y a l á s.

A diósgyőri vas és acélgár 1899. é. fűrészelt faanyagok és fenyőfa oszlopok szükségletének fedezésére pályázat f. é. dec. 7-iki lejáratl.

A cs. és kir. közös hadügyminiszterium f. é. dec. hó 8-iki lejáratl bakkancsok, lovas eszímák, szijjak stb. szállítására zárt ajánlati verseny, — lehetőleg a kis iparosok részéről.

A m. kir. államv. szombathelyi üzle-vezetősége f. é. dec. 10-iki lejáratl mész, téglá, olaj, kenőcs, szerszém nyelek, fa-és virág magvak szállítására nyilvános árlejtést hirdet.

Míndezen hirdetések és pályázatokra nézve a feltételek és a teljes kimutatások kamaránknál megtekinthetők.

A m. kir. szabadalmi hivatala a következő szabadalmi leírásokat küldte be:

Czéltablea elektromos jelző készülékkel, Üveg hengerlésére és nyújtására szolgáló hengerkocsi. Ujtások torpedók oldalkormányán. Villamos hajó készülék hajók számára. Mosógép lábitó hajtással, Ujtások z-ákok töltésére, szájuk bevarrására és bélyegzésére szolgáló gépeknél. Rugó cipősarok. Gép bádogdobozok előállítására. Ismétlő fegyver. Ujtások acetylén gázlámpák kocsik és kerékpárosok számára. Villamos kemence. Berendezés lőfegyvereken a durraas megakadályozására. Biztonsági robbantószer. Acetylángáz és levegő keverékének önműködő előállítása. Eljárás glicerinnek mosólékból való előállítására.

Míndazok, a kik a találmányok iránt érdeklődnek, a szabadalmak leírását és rajzait kamaránknál megtekinthetik.

Debreczen, 1898 nov. 21.

Ker. és iparkamara.

CSARNOK.

Tragédia.

írta: Mocsary Miklós.

Az egész házra csendes lustaság borult, az udvaron a hű kutyák lompo-an heverték, az emeleten kinyílt egy ablak és a port az udvarra rázták ki. Valahol távol, talán a harmadik szomszédságban zongoráztak és a gyötört hangszer síkoltzó hangokat bocsátott ki. De erre most senki sem hederített, sokkal jobban el voltak az emberek magokkal foglaltva, mintsem ilyesmire csak valamit is adtak volna.

Teréz néni kipirultan a hőségtől és a nap izgalmaitól fordult vissza a konyháj-tóból, még a küszöbön is jó tanácsokkal látta el a szakácsnét ki csak a fejét rázta, mert három vármegyében híres perszóna volt és lakadalmi s más ünnepi ebédekben valóság-gal remekelt. Azt mondhatjuk tehát, hogy Teréz néni e tekintetben nyugodt lehetett volna, de már a természetében volt a nyugtalanúság s olyan volt mint a csatáló, mely a lóporszagra és kúrtharsonára hallgat és abban leli örömet.

Átment pár szobán, míg a kis szalomban nem bírva tovább vánszorogni, magával tehetetlenül lerogyott egy székre. Söhajtott egy párat (ez az öreg emberek sokszor egyetlen mulatsága) s elgondolkozott, milyen eseményes nap is a mai, mily szép tervei megvalósulását kell ma megérnie. Tárdré szeretett volna borulni s hó imát küldeni fel az egek urához: köszönetet s kérését egyaránt: Köszönetet, hogy a mai napot elérni engedte, azon kérését, legyen fia oly boidog, mint azt egy anyai szív kívánhatja.

Balfelől a kertfelőli bejáratnál Irén és Aladár jelentek meg az ajtón.

Bajos zavar látszott a fiatal leányon: mikor a szobát már elfoglalva találta. Aladár egy csókot rabolt s Teréz néni (hogy is tudott odanézni?) persze meglátta. Azonban legkevésbé se csóválta haragosan fejét s vetett sokatmondó gyilkoló pillantásokat, ellenkezőleg igen nyájasan intette magához a fiatal párt, mert abban, ha a vőlegény megcsókolja a menyasszonyát, semmi különös nincs, ők pedig ma tarják lakadalmukat.

Mielőtt átöltöztek és a vendégek megérkeztek volna, szükségét érezte mindkettő egyaránt, hogy a kicsi, de kellemes kertbe lemenjenek és kicserélik vallomásaikat. Életbevágó, fontos lépés előtt állottak; egy egész életre kellett számolniuk és ki tudja, hogyan esik ki a számadás.

Faragó Irénnek ez könnyebben ment. Egyetlen komoly ideálja volt az a férfi, ki jövődő ura és a romantikus ifju ábrándokat már rég eltemette. Nem volt más mondani valója, mint hogy »Szerettek« és »Tied vagyok örökké.«

Takács Aladár a fiatal ügyvéd kissé idegesen harapdálta bajuszát, mikor a multra került volna a sor. Szerinte is a férfi teljes őszinteséggel tartozik jövődöbelijének, de ő egyes dolgokat kivenni gondolt, mit még mint házas embernek se elég késő lesz bevalani. Hogy életében lehettek ilyen mozzanatok, mutatta ideges ingerültsége és zavara.

— De ugy-e szeretsz édes, szólalt meg fojtott hangon végre is.

— Nagyon, drágám, nagyon, s ráhajta szöke fürtü fejcsékéjét az ifju keblére.

Ez erőt nyerni látszott.

— Hát látod édes, a szerelem olyan, mint egy szép álmom, de melyet az életbe viszünk át, egy fátollal letakart varázsoló kép. Addig örülünk, míg a varázsfátyol sértetlen marad és mi a szép képen gyönyörködünk. Ne gondoljunk másokkal ne hallgass mások mendemondájára, és ha talán éppen rólam.

— Rólad?! kiáltott a leány te rólad, ah Istenem oly rossz álmom volt. Soká fekdtem az ágyamban és olvastam. Majd elövettem édesanyám kis inakönyvét és egy imát mondtam érte. Azután elszenderedtem. Tulvilági lelkes hangok, szebbnél szebb változó képek vonultak el szemem előtt. De nekem nem tetszettek oly szépnek mint mások. Ugy éreztem, hvgy egy erős szem vizsgál, lensömbe hat és zavarba hoz.

— Oh kis bohó!

— Bohó álmom eddig, de halld tovább. Majd egy egy férfialak kezdett egy távoli kekes ködbe kibontakozni, de rettenetes nagy aranyokban. Ijesztő volt, de még jobban éfremített, mikor véres homlokával elébem állott s így szólt:

— Csókolj meg arám.

— Én lettem volna?

Irén szólni se tudott, csak zokogva be-rult Aladár keblére. Kora gyermekségétől kezdve félnék s tulcsigázott idegzetű volt. Sokat tulajdonított kísértetes jeleknek és az álmok magyarázatába is bocsátkozott. De azért jól művelt képzett fejű leány volt. Aggodalmában el is feledett tovább kérdezősködni, hanem eszébe jutva, hogy át kell öltöznie Aladárnak hasonlóképen sietett fel az emeletre is Aladár nyomában.

Fennt, mint láttuk, meglepték a Teréz mamát, ki elmosolyodott láttukra. Amint Ala-

dár szobájába távozott, Irén remegve mondta el álmát és az okos nő vigasztalólag, csillá-pítólag szólt hozzá, pedig őt is rossz előjelek győörtek. Csak az utolsó perczen ne jöj-jön közbe valami. Utóljára ő is elérzékennyült.

Faragó János a város polgármestere, meggazdagodott iparos jött fel a lépcsőn és meglepetve állott meg a síró csoport előtt.

— No hisz ez szép lakadalmas népség — szólt azután nevetve — hát sirni kell a menyasszonynak? Mi?

Irén hozzávett s átölelte.

— Édes apuskám. Oly boldog vagyok.

— Meghiszem azt. Kevés leánynak van olyan derek vőlegénye, mint neked, de azért sirnod ké? No, nem mondom, persze nehezen esik elbúcsúznod a leány fejedtől, de — nevetett újból — sokkal szebb lesz azért a házas élet.

Irén pirulva kifutott. Faragó Teréz mamával váltott pár szót. A baromfi állomány jó, csak itt ott fordult elő elhullás. Hát a dísznőikat tetszett látni? Nem adom alább 4 métermázsánál. De a polgármester urnak milyen szép tehenei vannak! Hol vette? Be drága!

Ezalatt jöttek a vendégek. Így Hofer Károly gyógyszeráros a »Mégváltóhoz« regi barátja a háznak, dr. Lőrinczey Bálint háziorvos, Tihanyi Domonkos városi főjegyző és a városi előkelők nagyrésze. Aladár is előjött és csakhamar élénk társalgás keletkezett.

Hofer felvidultnak látszott és felhasználott egy pillanatot, mikor Teréz mama közelébe férközve, egyedül válthatott pár szót vele:

— Ne ijedjen meg édes néném, igen rossz hírt kell mondanom.

Teréz néni megtámolygott és a székbe fogózott.

— Teszem egy, mintha csak csevegnék, figyelnek ránk, és nem szeretném, ha kitudnak miről van szó.

— De beszéljen már, mit tudott meg.

Hofer egész közelébe lépett:

— Az a személy itt van.

Teréz néni kezei a csipkekendőt rongyokra tépték össze, de azért mosolygott, úgy hozza háziiorvos pikánsul jegyzé meg egyik vendégnek:

— Ni a vén kakas, hogy udvarol a nénécskének. És hozzá milyen szívesen fogadják.

Teréz néni közel volt hozzá, hogy össze-rogyjon:

— A gyerekeket is elhozta.

— Az is itt van. A Bikában szálltak meg. Én véletlenül tudtam meg s felmentem hozzá. Pénzt ígértem, botrányai fenyegettem csak távozzon.

— És?

— Nem akart. Addig — mint mondá — míg gyermeke apját, élete megrontóját nem látja s vele nem beszél, nem távozik.

— Szent Isten. Borzasztó. Minden perczen idejöhet s találkozhatik Irénnel is, s az mindent kibeszél.

— Én már gondoltam erre is. Az a személy nem fog itt megjelenni.

— Hogyan?

— Mindjárt elmondom.

Ezalatt a társaság kisebb csoportokra oszlott szét és különböző kérdéseket vitattak meg. Azonban egyben mindnyájoknak meg-egyezett a véleményük, hogy a fiatal Takács

Aladár rendkívüli tehetségű ember és legközelebb képviselőnek is választják, mely nyilatkozatok rendkívül tetszettek Aladár leendő apósánnak, ki a kisebb vagyonu ifjuhoz is csak hiúságból adta leányát.

A kit dicsérték, Aladár, az közel volt a megörüléshez. Véletlenül elhaladt édes anyja és Hofer mellett és felfogott pár szót. De ha ez elégtelen értelmű is lett volna, mindent felderített előtte azon levél, melyet csak pár perce hoztak neki, adták át észrevétlenül.

— »Negyedóra múlva várjon.

(Folyt. köv.)

Lóri.

Hatóságilag engedélyezett

Végkiárusítás.

Visszavonhatatlanul az üzlet teljes felosztása miatt

**a raktáron levő
női és uri divat szövetek,
függönyök, szőnyegek,
Paplanok, vásznak,
kész fehérneműek, Velesek,
Cretonok, asztalneműek,
óriási választék kötényekben,
nyakkendők, esőernyők,
zsebkendők és mindenféle
divat áruk**

a beszerzési áron alul

adatnak el,

minden vásárlás csak félárba kerül, ezen rendkívüli kedvező alkalmat nem lehet eléggé ajánlani az érdeklődők figyelmebe.

Tisztelettel

Besenczky Kálmán,

a Bika szállodával szemben.

Harzi kanári

kitűnő mély hanggal, morgással, csengetéssel stb. adok 10, 8, 6, 5 és 4 frtért darabonként, eleven megérkezés, biztosítás és jótállás mellett. Becserélés megengedve. 8 napi próbaidő. A helyes kezelésre irányuló utasítás hivatkozással ezen lapra ingyen mellékeltek. Kíűntetve 1898. januárban 6 ezüst éremmel.

J. R. BREZINA

nemes harzi kanárok nevelője Linz aJd.

N. B. Árusítóknak! 800 drbot nagyobb csoportban eladok. Árusítói ár.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak póstabér-, vámmentesen s házhoz szállítva. Minták postafordultával.

Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. Magyar levelezés.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben (cs. és kir. udvari szállító).

Selyem báliszövetek 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyáraimból —

Uri lakások

1899. május 1-től

Kossuth-utca elején 9. szám alatt udvari emeleti 5 szobás lakás kényelmes mellékhelyiségekkel, külön mosóházzal, külön eselőlépcsővel, jövizű kuttal;

Kossuth-utca elején 13. szám alatt utcai hat szobás emeleti lakás, szép előszobával és kényelmes mellékhelyiségekkel, mosóházzal, külön eselőlépcsővel, jövizű kuttal;

Kossuth-utca 26. szám alatt két különálló lakás mindegyik 4 szobával és mellékhelyiségekkel, mindegyikhez külön házikert terrasszal, az épület előtt virágos udvarkert, az udvarban jövizű kut és mosóház

kiadók.

Értekezhetni

Kardos László

Kossuth-utcai üzletében.

Nem kell eldobni a viselt ruhákat,

mert én azokat úgy ki tudom javítani és tisztítani igen olcsó áron, hogy azokat kimenőnek is lehet használni. Mindenemü átalakításokat is elvállalok **olcsó árban.**

Roznay Ignác,

Piacz-utca 66.

MINDEN SORSJEGY MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK

6 HUZÁS GYORSJÁTÉKA

100.000 KORONA ÉRT.

5 a 20.000 KORONA STR. STB.

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.
Sorsjegyeket ajánl:
Alföldi tak. pénztár. Debreceni ipar és keresk. bank.
Katz Jakab.
„Debreczen” kiadóhivatala.

ANYEREMÉNYTÁRAT KIVÁNTA 20-LEVONÁSSAL KESZPENZBEN VISSZAVÁRA FOLJAJ A VALLALAT. 60/60

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel hogy **szabóüzletünk** kész férfi- és gyermek- ruhaáru osztályát felosztatjuk s meglevő nagy készletünket

igen jutányos áron
véglegesen kiáruljuk.

Teljes tisztelettel

SZEDLÁK és VÁMOS.

Hoff János maláta kivonat készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.	Hoff János süritett maláta kivonata.	Hoff János maláta egészségi csokoládéja.	Hoff János maláta-kivonat mellczukorkái.
Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.	Tüdőbajoknál, gégéburutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.	Gyengeségnél, vérszegénység, idegesség, almatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. — Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.	Köhögésnél, rekedtség, elnyálkásodásnál, főleg tüdőburutnál utólrhetetlen hatása. A valódi maláta mellczukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.
Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmntve 3.75 kr.	Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmntve 5 frt.	Egy csomag ára 1 frt.	Egy doboz ára 10 kr. , egy zacskó 30 kr.
Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.	Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Külön tehat ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonatmell czukorkát.	Maláta csokoládéja a legkitűnőbb amit ismerek. Ezen kellemes itatt idűt gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórnál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.	Csodálatos volt maláta kivonat mell czukorkáink hatása makacs köhögésem ellen.
Bögér, Bécs, Hofmühlgasse.	Fischer G. őrnagy N.-Várad.	Dr. Nicolai orvos, Triebel.	Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Czukorkái feleségem köhögésén és astmatikus bántalmain kitűnően segítenek. Basch plébános, Weischütz.

Raktár Debreczenben: Mihalovits I., Rotschnek V., Rochlitz Schmidt A., Füleky Pal, Tóth Béla, Muraközy L., Balázs Ödön gyógyszerüzletében, Francsics és Jóna drogua kereskedésében; Csanak J., Kontsek G., Tóth Kalmán, Felegyházy János, Rickl József, Zelmós, Varga Lajos csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerüzletében Budapest, király u. 12.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmntve.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.